

พระราชบัญญัติ

ราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๕๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยราชบัณฑิตยสถาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๒) พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗

มาตรา ๔ ให้ราชบัณฑิตยสถานที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช
๒๔๘๕ เป็นราชบัณฑิตยสถานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ค้นคว้า วิจัย และบำรุงสรรพวิชา แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่ให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน

(๒) ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสานงานทางวิชาการกับองค์การปราชญ์และสถาบันทางวิชาการอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๓) ให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

(๔) ให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชน และประชาชน

(๕) ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่างๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยและงานวิชาการอื่นๆ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทยมิให้แปรเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อม และการส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน

มาตรา ๘ ให้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานออกเป็นสำนัก ดังนี้

(๑) สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

(๒) สำนักวิทยาศาสตร์

(๓) สำนักศิลปกรรม

การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ การยุบ การรวม หรือการแยกสำนัก ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๙ การกำหนดประเภทวิชาในแต่ละสำนัก และการแบ่งประเภทวิชาออกเป็นสาขาวิชา ให้ทำเป็นข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๐ ข้อบังคับสภาราชบัณฑิตให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒
สมาชิก

มาตรา ๑๑ ราชบัณฑิตยสถานมีสมาชิก ๓ ประเภท คือ

- (๑) ภาคีสมาชิก
- (๒) ราชบัณฑิต
- (๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๒ ภาคีสมาชิก ได้แก่ บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และมีคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ ซึ่งสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกของสำนักใดสำนักหนึ่งตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิตและสำนักนั้นได้มีมติรับเป็นภาคีสมาชิกแล้ว

มาตรา ๑๓ ผู้สมัครเป็นภาคีสมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๔ ผู้สมัครเป็นภาคีสมาชิกต้องมีคุณวุฒิเป็นผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาราชบัณฑิตและได้ใช้คุณวุฒิแสดงความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานจนมีชื่อเสียงเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ในวิชาการ ศิลปะ หรือวิชาชีพ
- (๒) ได้คิดค้นใหม่หรือคิดแก้ไขให้ดีขึ้นซึ่งสิ่งประดิษฐ์ กรรมวิธี หรือหลักวิชาการซึ่งราชบัณฑิตยสถานเห็นว่าเป็นประโยชน์เป็นที่ประจักษ์
- (๓) ได้แต่งหรือแปลหนังสือซึ่งราชบัณฑิตยสถานเห็นว่าดีถึงขนาดและหนังสือนั้นได้พิมพ์เผยแพร่แล้ว

มาตรา ๑๕ การกำหนดจำนวนภาคีสมาชิกซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก หลักเกณฑ์ และวิธีการสมัครและวิธีการรับบุคคลเป็นภาคีสมาชิก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๖ ราชบัณฑิต ได้แก่ ภาควิชาซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานโดยคำแนะนำของสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๗ การกำหนดจำนวนราชบัณฑิตซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก การตั้งตำแหน่งราชบัณฑิตขึ้นใหม่ การตั้งราชบัณฑิตในตำแหน่งที่ว่าง รวมทั้งการเลือกภาควิชาซึ่งจะแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในตำแหน่งที่ตั้งขึ้นใหม่หรือในตำแหน่งที่ว่าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๘ ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน และได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานทางวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์โดยคำแนะนำของสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๙ ให้สมาชิกราชบัณฑิตยสถานมีสิทธิและประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาควิชา

(ก) รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสถาน

(ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบสภาราชบัณฑิต

(ค) เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในการประชุมสำนักหรือการประชุม

สภาราชบัณฑิต แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๒) ราชบัณฑิต

(ก) รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสถาน

(ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบสภาราชบัณฑิต

(ค) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการ

เสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(ก) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบสภาราชบัณฑิต

(ข) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการ

เสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(ค) เข้าร่วมประชุมในการประชุมสภาราชบัณฑิตในฐานะที่ปรึกษา

มาตรา ๒๐ สมาชิกราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๓) หรือ (๔)

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ที่ประชุมสภาราชบัณฑิตยสถานมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนราชบัณฑิตที่มาประชุม ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) ขาดประชุมสำนักที่ตนเป็นภาคีสมาชิกหรือราชบัณฑิตเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(ข) มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ราชบัณฑิตพ้นจากตำแหน่ง ให้นายกราชบัณฑิตยสถานรายงานต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ

มาตรา ๒๑ ราชบัณฑิตที่อยู่ในตำแหน่งซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติเพราะเหตุชรา พิกัด หรือทุพพลภาพ และราชบัณฑิตที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นคนที่ไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งสำนักที่ราชบัณฑิตผู้นั้นประจำอยู่มีมติว่าอยู่ในฐานะที่ควรอนุเคราะห์ ให้มีสิทธิได้รับเงินอุปการะพิเศษตามระเบียบราชบัณฑิตยสถาน

หมวด ๓

การดำเนินงาน

มาตรา ๒๒ ให้มีสภาขึ้นในราชบัณฑิตยสถานสภาหนึ่งเรียกว่า “สภาราชบัณฑิต” ประกอบด้วย

(๑) นายกราชบัณฑิตยสถานตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นนายกสภา

(๒) อุปนายกราชบัณฑิตยสถานสองคน ตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นอุปนายกสภา

(๓) ราชบัณฑิตทุกคน เป็นกรรมการสภา

ให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นเลขานุการสภา และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา

มาตรา ๒๓ ให้สภาราชบัณฑิตประชุมเลือกราชบัณฑิตเพื่อแต่งตั้งเป็นนายราชบัณฑิตยสถานคนหนึ่ง และเป็นอุปนายราชบัณฑิตยสถานสองคน แล้วเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเลือกนายราชบัณฑิตยสถาน และอุปนายราชบัณฑิตยสถาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๒๔ นายราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เป็นผู้แทนของราชบัณฑิตยสถานในการดำเนินงานตามมาตรา ๗ (๒)

(๒) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของราชบัณฑิตยสถาน ทางด้านวิชาการให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสภาราชบัณฑิต

(๓) แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๒๕ อุปนายราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนนายราชบัณฑิตยสถานตามที่นายราชบัณฑิตยสถานมอบหมาย

(๒) เป็นผู้รักษาการแทนนายราชบัณฑิตยสถาน ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายราชบัณฑิตยสถาน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๖ นายราชบัณฑิตยสถานและอุปนายราชบัณฑิตยสถาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่นายราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้นายราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายราชบัณฑิตยสถานซึ่งพ้นจากตำแหน่งคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่านายราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายราชบัณฑิตยสถาน แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๖ นายราชบัณฑิตยสถานและอุปนายราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ลาออกจากตำแหน่งนายราชบัณฑิตยสถาน หรืออุปนายราชบัณฑิตยสถาน

(๒) พ้นจากตำแหน่งสมาชิกราชบัณฑิตยสถานตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่นายราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของนายราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายราชบัณฑิตยสถานเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่เลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับเลือกให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๕ สภाराชบัณฑิตมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางนโยบายในการดำเนินงานด้านวิชาการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทวิชาของสำนักและการแบ่งวิชาแต่ละประเภทออกเป็นสาขาวิชาต่างๆ
- (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการแยกสำนัก
- (๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภाराชบัณฑิต
- (๕) เลื่อนนายกราชบัณฑิตยสถาน อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน รวมทั้งมีมติให้ความเห็นชอบในการเสนอแต่งตั้งราชบัณฑิตและราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์
- (๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของสภाराชบัณฑิตตามที่นายกราชบัณฑิตยสถานเสนอ

มาตรา ๓๐ การประชุมสภाराชบัณฑิตให้เป็นไปตามข้อบังคับสภाराชบัณฑิต

ให้มีการประชุมสภाराชบัณฑิตอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อปรึกษา พิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ ให้ราชบัณฑิตแต่ละสำนักประชุมกันเลือกราชบัณฑิตในสำนักของตนเป็นประธานสำนักคนหนึ่ง และเป็นเลขานุการสำนักคนหนึ่ง แล้วให้นายกราชบัณฑิตยสถานเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งโดยประกาศราชบัณฑิตยสถาน

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกประธานสำนักและเลขานุการสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภाराชบัณฑิต

มาตรา ๓๒ ประธานสำนักและเลขานุการสำนักมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้นำความในมาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสำนักและเลขานุการสำนักด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ การประชุมสำนักให้เป็นไปตามข้อบังคับสภाराชบัณฑิต

ในการประชุมสำนักแต่ละสำนัก ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีหน้าที่เข้าประชุมและมีหน้าที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับวิชาการที่ตนค้นคว้าได้ต่อสำนักตามระเบียบสภाराชบัณฑิต

มาตรา ๓๔ ให้มีคณะกรรมการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานประจำสาขาวิชาต่างๆ คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกราชบัณฑิตยสถานเพื่อดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ (๕) และ (๖)

นอกจากคณะกรรมการทางวิชาการตามวรรคหนึ่ง นายราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่น เพื่อทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาราชบัณฑิต

ให้กรรมการทางวิชาการตามวรรคหนึ่งและกรรมการอื่นตามวรรคสองได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการราชบัณฑิตยสถานคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) อุปนายราชบัณฑิตยสถานซึ่งนายราชบัณฑิตยสถานมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และอุปนายราชบัณฑิตยสถานอีกคนหนึ่ง เป็นรองประธานกรรมการ

(๒) ประธานสำนักและเลขานุการสำนักทุกสำนัก เป็นกรรมการ

(๓) ราชบัณฑิตซึ่งมีได้เป็นประธานสำนักหรือเลขานุการสำนัก ซึ่งแต่ละสำนักแต่งตั้งสำนักละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) เลขธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำแก่ราชบัณฑิตยสถาน ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินกิจการของราชบัณฑิตยสถาน โดยเสนอต่อนายราชบัณฑิตยสถาน

การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตาม (๓) การดำเนินงานและการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๓๖ ให้มีเลขธิการราชบัณฑิตยสถานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถาน และปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสภาราชบัณฑิต และจะให้ มีรองเลขธิการราชบัณฑิตยสถานปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขธิการราชบัณฑิตยสถานและรองเลขธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขธิการราชบัณฑิตยสถานให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ ให้ภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต และราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต หรือราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการต่างๆ ของราชบัณฑิตยสถานซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงเป็นคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อธิบดีบดีราชบัณฑิตยสถาน ประธานสำนักและเลขานุการสำนัก ซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๓๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระการดำรงตำแหน่ง

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๓๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานและให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีบดีราชบัณฑิตยสถานตามพระราชบัญญัตินี้จนครบวาระของเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเดิม

การดำรงตำแหน่งของบุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับสภาราชบัณฑิตกำหนดประเภทวิชาของแต่ละสำนักตามมาตรา ๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๓๕ มาใช้บังคับไปพลางก่อน

มาตรา ๔๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมสภาราชบัณฑิตตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และข้อบังคับการประชุมสำนักตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๓๕ มาใช้บังคับไปพลางก่อน

มาตรา ๔๒ บรรดาระเบียบ ระเบียบการ และประกาศที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๓๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานประกอบกับงานในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานได้ขยายตัวออกไปมากทั้งในด้านการค้นคว้า วิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่รัฐบาล หน่วยงานของรัฐและประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานปรับปรุงและตรวจชำระพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้สมบูรณ์และทันสมัยเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการเขียน การอ่าน และการพูดภาษาไทยให้ถูกต้องเป็นระเบียบเดียวกัน งานจัดทำสารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน ทางวิชาการ สาขาต่างๆ งานจัดทำพจนานุกรมและบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาที่สำคัญๆ งานบัญญัติศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยเพื่อให้ประชาชนใช้ในการศึกษา ค้นคว้าหนังสือตำราภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมให้มีการใช้ศัพท์วิชาการภาษาไทยแทนศัพท์ภาษาต่างประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในการอนุรักษ์ภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์แห่งภาษาไทย ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทภาระหน้าที่และสภาพการณ์ในปัจจุบันของราชบัณฑิตยสถาน สมควรปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารงานด้านวิชาการและด้านบริหาร และขยายอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานในการสร้างสรรค์ทางวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้